

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Graaf de Ferrarisgebouw | Koning Albert II-laan 20 bus 19 | B-1000 Brussel
Gratis telefoon 1700 | Fax +32 2 553 13 50
Email: info@vreg.be
Web: www.vreg.be

Advies van de Vlaamse Regulator
van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 21 oktober 2014

**met betrekking tot een amendement bij het Programmadecreet tot
invoering van een heffing op de afnamepunten van elektriciteit**

Inleiding

De Vlaamse Regering stemde op 17 oktober 2014 principieel in met een aantal amendementen bij het Programmadecreet. De VREG werd daarbij om advies verzocht.

Voorliggend advies van de VREG spreekt zich enkel uit over het amendement bij het Programmadecreet inzake de invoering van een heffing op de afnamepunten van elektriciteit ("amendement X+8"), aangezien enkel dit amendement voor de VREG relevant is.

De VREG wordt tot op heden gefinancierd via een dotatie uit de algemene middelenbegroting. Het is nu duidelijk de doelstelling om deze te vervangen door een dotatie uit het Energiefonds, waarbij dit Energiefonds specifiek gevoed wordt voor dit doel met een heffing opgelegd aan de eindafnemers van elektriciteit. Deze heffing zou worden geïnd door de elektriciteitsleveranciers.

Het is niet aan de VREG om uitspraak te doen over de opportuniteit om een heffing op te leggen aan een of andere doelgroep en/of belastbare materie. Dit is vooral een beleidsmaterie. De VREG focust zich in zijn advies wel op de impact van de invoering van de heffing op de marktwerking, met name de praktische implementatie van de heffing en de controlemogelijkheden op de juiste inning ervan, met als doel het level playing field tussen leveranciers te bewaken.

Opmerkingen

Titel

De titel van hoofdstuk 16 moet aangepast worden aan de officiële naam van de VREG : Vlaamse Regulator (i.p.v. Reguleringsinstantie) van de Elektriciteits- en Gasmarkt.

Vooropgesteld artikel 14.1.1 §1:

De heffing wordt opgelegd per afnamepunt "van de in het Vlaams Gewest gevestigde eindafnemer". Afnemers die gevestigd zijn in het buitenland, doch over een aansluitingspunt beschikken in het Vlaams Gewest zijn de heffing dus niet verschuldigd. Het is niet duidelijk of dit de bedoeling is.

De heffing wordt opgelegd per afnamepunt "op het elektriciteitsdistributienet, het plaatselijk vervoernet van Elektriciteit en op een gesloten distributienet van elektriciteit".

De afnamepunten op de Vlaamse elektriciteitsdistributienetten en het plaatselijk vervoernet van elektriciteit in het Vlaams Gewest zijn gekend. Deze gegevens zijn opgenomen in het toegangsregister¹ van de beheerder van het betrokken net. Maandelijks worden deze gegevens ook overgemaakt aan de VREG in het kader van de marktmonitoring door de VREG (statistieken i.v.m. marktaandeel, switchgraad,...). Op deze elementen is dus controle mogelijk, bijvoorbeeld in samenwerking tussen de Vlaamse Belastingdienst en de VREG.

De situatie is echter anders voor wat betreft de gesloten distributienetten. In het Vlaams Gewest zijn zeven gesloten distributienetten erkend door de VREG. De beheerders van deze gesloten distributienetten zijn volgens artikel 4.6.3 van het Energiedecreet verplicht een toegangsregister bij te

¹ Deze term is gedefinieerd in artikel 1.1.3. van het Energiedecreet: "123° toegangsregister : register met alle toegangspunten van een bepaald net, dat opgesteld en beheerd wordt door de betrokken netbeheerder, beheerder van het transmissienet of beheerder van het vervoernet, en waarin onder meer voor ieder toegangspunt de titularis van het toegangspunt en de toegangshouder worden vermeld;"

houden. Hierin zullen de gegevens terug te vinden zijn van het aantal achterliggende afnemers op hun net. Deze gegevens worden evenwel momenteel niet (maandelijks) gerapporteerd aan de VREG. Op dit moment is het dus niet mogelijk voor de VREG om een inschatting te maken van de opbrengst van de heffing opgelegd aan de afnemers aangesloten op een gesloten distributienet, noch om een sluitende controle uit te voeren op de correcte aanrekening van de heffing aan de afnemers aangesloten op een gesloten distributienet en de inning hiervan. Om deze controle mogelijk te maken is het nodig deze gegevens op maandbasis op te vragen bij de beheerders van deze gesloten distributienetten. Een dergelijke rapporteringsverplichting (aan de VREG of de Vlaamse Belastingdienst) kan in het decreet opgelegd worden. Men kan zich echter de vraag stellen of de extra opbrengst van de heffing (door deze ook op te leggen aan de achterliggende afnemers op een gesloten distributienet) wel opweegt tegen de toegenomen administratieve last voor de beheerders van deze gesloten distributienetten om de correcte inning van deze heffing te verzekeren. Dit zeker gezien de decreetgever de beheerders van deze gesloten distributienetten tot juist minder verplichtingen wou opleggen dan de distributienetbeheerders.

Vooropgesteld artikel 14.1.1 §2:

De heffing is verschuldigd door elke eindafnemer (beter: "afnemer", zoals gedefinieerd in artikel 1.1.3, 11° van het Energiedecreet) die in de loop van het heffingsjaar over een "aansluiting bedoeld in §1 beschikt". De term "aansluiting" is echter niet gedefinieerd in het Energiedecreet en daardoor mogelijk voer voor discussie. Er kan beter gesteld worden dat de heffing verschuldigd is door "elke afnemer die in de loop van het heffingsjaar volgens het toegangsregister titularis was van een afnamepunt, vermeld in §1".

Vooropgesteld artikel 14.1.2:

Het tarief van de heffing bedraagt 15 eurocent per afnamepunt (i.p.v. "afnamepunten") per maand dat de eindafnemer in het heffingsjaar is aangesloten geweest op één van de netten vermeld in §1, waarbij elke begonnen maand als een volledige maand wordt aangerekend. De VREG gaat ervan uit dat hiermee bedoeld wordt per maand dat de afnemer op de eerste dag van die maand als titularis van het afnamepunt wordt aangemerkt in het toegangsregister van de betrokken netbeheerder.

Vooropgesteld artikel 14.2.3, §1:

De heffing wordt geïnd "door de leverancier van deze afnemer".

In het toegangsregister van een netbeheerder is elk toegangspunt (dus ook elk afnamepunt) op zijn net terug te vinden, met de bijhorende toegangshouder. Deze toegangshouder is voor afnamepunten op het distributienet de leverancier van elektriciteit of aardgas. Voor het plaatselijk vervoernet of gesloten distributienetten kan dit echter ook een andere partij zijn (de netgebruiker zelf of de evenwichtsverantwoordelijke). In dat geval is het onduidelijk of deze dan ook als "leverancier" aanzien worden. De VREG denkt dat het daarom logischer en eenduidiger is om "de toegangshouder van het afnamepunt" met de inning te belasten in plaats van de "leverancier".

Verder moet opgemerkt worden dat het vaak de netbeheerder is die leverancier is aan een afnamepunt, bijvoorbeeld in zijn rol als sociale leverancier. De praktische invoering van de heffing voor budgetmeterklanten van de netbeheerder zal wellicht niet evident zijn.

Voor alle duidelijkheid zou toegevoegd kunnen worden dat de inning opgelegd wordt aan de leverancier/toegangshouder van het afnamepunt "op de eerste dag van de maand in kwestie". Dit om discussies te vermijden over welke partij verantwoordelijk is voor de inning van de heffing wanneer er een (leveranciers)wissel doorgaat in de loop van een maand.

De factuur die naar de afnemer wordt gestuurd moet de precieze vergoeding vermelden die de afnemer verschuldigd is. De VREG is bezorgd over de naam die men op de factuur aan de heffing zal geven ("heffing ter financiering van de VREG"?) en de mogelijke negatieve weerslag hiervan op het imago van de VREG. De VREG merkt op dat de vermoedelijke opbrengst van de heffing groter zal zijn dan de dotatie die de VREG (voor 2015) zal ontvangen uit het Energiefonds.

Start aanrekening van de heffing

Het is niet geheel duidelijk vanaf wanneer de heffing ingevoerd zal worden en aangerekend worden aan de afnemer.

In tekst van het decreet wordt gesproken van heffingsjaar 2015, terwijl in de memorie heffingsjaar 2014 staat.

In het vooropgestelde artikel 14.2.4, §2 wordt gesteld dat de eerste stortingen door leveranciers pas tegen uiterlijk 30 juli 2015 moeten gebeuren. Doch wat met de aanrekening van de heffing aan de afnemer: moet die direct vanaf 1 januari 2015 gebeuren? Aan de leveranciers moet de nodige tijd gegund worden om hun facturatieprocessen aan te passen naar aanleiding van de invoering van een nieuwe heffing. Daarmee kan best onmiddellijk rekening gehouden worden want dit dreigt anders heel wat extra kosten en kopzorgen, ook voor de klanten, te veroorzaken. Aan de andere kant is het op een later tijdstip beginnen factureren van een heffing die verschuldigd is vanaf 1 januari problematisch indien zich ondertussen een beëindiging van het leveringscontract, een verhuizing of een leverancierswissel heeft voorgedaan. Een "dubbele" heffing voor het eerste heffingsjaar, maar dan enkel aan te rekenen vanaf midden 2015 is wellicht een betere oplossing.